

Türk İlaç Sanayi'nin Küresel Oyuncu Olması için İEİS Öncülük Etmektedir

Yazar winally-14 Mart 2018

W- İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS) Genel Sekreteri Sn.Turgut TOKGÖZ'den Türk İlaç Sanayi hakkındaki güncel değerlendirmelerini almak için bir aradayız.

Basına yansıyan görüşlerinizde sürekli AR-GE vurgusu var, ülke olarak durumumuz nedir; bölge ülkeleri vb. rakip ülkelere göre konumumuz nedir? Biyoteknoloji evrimimizin gelişimi size göre rotasında mıdır? Kurmuş olduğunuz **"Biyoteknoloji Platformunuz"** dan beklentileriniz nelerdir?

T.T.- Öncelikle belirtmek isterim ki:

İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası olarak hizmet verdiğimiz sağlık sektörünü daha ileri seviyelere taşımak, toplum ve birey sağlığını korumak için çalışmalarımıza aralıksız devam ediyoruz. Bunun ancak sektörümüzün tüm halkalarının özverili ve ortak çabasıyla mümkün olacağını biliyoruz. Tüm paydaşlarımızla yakın işbirliği ve iletişim içinde hedeflerimize ilerliyoruz.

Bugün "14 Mart Tıp Bayramı".

Modern tıp eğitiminin başlamasının yıldönümü. Bu anlamlı günde; gelişmiş ülkelerle aynı düzeydeki tıp fakültelerimiz, tıp biliminde ulaştığımız seviye ve hekimlerimizle gurur duyduğumuzu belirtmek istiyorum.

İnsanlığa daha uzun ve sağlıklı bir yaşam sunmayı ilke edinerek büyük bir emek ve özveri ile çalışan başta hekimlerimiz olmak üzere tüm sağlık çalışanlarımızın 14 Mart Tıp Bayramı'nı en içten dileklerle kutluyorum.

İEİS olarak, endüstrimizin, Ar-Ge yetkinliğini artırarak özellikle biyoteknoloji alanında olmak üzere, daha yüksek katma değerli ürünler üreterek, küresel bir ilaç üreticisi ve ihracatçısı konumuna gelmesini hedefliyoruz. İlaç endüstrimizi geleceğe taşıyacağına inandığımız bu konularda faaliyetlerimizi aralıksız sürdürüyoruz.

İlaç firmalarımız, son yıllarda Ar-Ge çalışmaları için ayırdıkları payı artırıyor ve birçok farklı alanda inovatif faaliyetler göstererek yeniliğe yatırım yapıyor. **Gururla ifade etmek isterim ki 2010 yılında 4 olan akredite Ar-Ge merkezi sayısı, bugün 27'ye yükseldi, 2010-2016 yılları arasında Ar-Ge harcamalarımız %138 artışla 219 milyon TL'ye ulaştı.**

Ar-Ge çalışmalarımız içinde son derece stratejik bir öneme sahip olan biyoteknoloji alanında da güzel gelişmeler yaşanıyor. Dünyadaki gelişmelere paralel şekilde endüstrimiz de biyoteknoloji alanında büyüyor, bu alana yatırım yapıyor. **Türkiye'de biyoteknolojik ilaçlar 2016 yılı verilerine göre 3,4 milyar TL ile reçeteli ilaç pazarı içerisinde yaklaşık yüzde 16,5'lik bir paya sahip.**

İEİS olarak bu alanda endüstrimizin yetkinliğini ve rekabet gücünü artırmak, ülkemizde bu alanın gelişimine daha etkin bir katkı sunmak amacıyla **2016 yılı sonunda Türkiye Biyoteknolojik İlaç Platformunu kurduk.** Platform, biyoteknoloji alanında ülkemizde geliştirme ya da üretim faaliyeti olan veya bu faaliyetleri planlayan tüm ilaç firmalarına açık bir oluşum.

Platformumuz, biyoteknolojik ilaçlara yönelik sorunları tespit etmek ve çözüm önerileri geliştirmek, teşvik mekanizmalarından daha fazla yararlanılabilmesi için çalışmalar yapmak, ülkemiz ihtiyaçlarına uygun mevzuat ortamının oluşturulmasında etkin rol oynamak, kamu ve akademik kuruluşlarla yakın işbirliği geliştirmek ve sağlık profesyonellerinin biyoteknolojik ilaçlara ilişkin bilgi ve farkındalık düzeyini artırmak için faaliyetler yürütüyor.

Firmalarımız ülkemizi biyoteknoloji gibi stratejik bir alanda geliştirmek için var güçleriyle çaba gösteriyorlar, bu alana uzun vadeli bakış açısıyla, yüksek maliyetli yatırımlar yapıyorlar. **Platform üyelerimizin biyoteknoloji alanında bitmiş ve devam eden fiziki yatırımları 820 milyon dolar, yine yapılmış ve devam edecek olan Ar-Ge çalışmalarına ilişkin harcamaları da 485 milyon dolar tutarında.** Gelecek 5 yılda bu alanda önemli çıktılar bekliyoruz.

İlaç endüstrimizin stratejik önemi kamu otoritelerimiz tarafından da biliniyor ve bu kapsamda destekleyici adımlar atılıyor. Ar-Ge mevzuatında son dönemde gerçekleştirilen değişiklikler, sanayimizin Ar-Ge yetkinliğinin gelişiminin önünü açıcı nitelikte olmuştur. Bu adımlar, sektörün bu alana ilgisini ve yatırımını da artırmıştır.

Ancak, rakiplerimizle etkin rekabet edebilmek için kamunun Ar-Ge ve biyoteknoloji yatırımlarına sağlayacağı desteğin artırılmasına ve farklı teşvik mekanizmaları kurgulanmasına ihtiyaç var.

Rekabet ettiğimiz ülkeleri incelediğimizde, vergisel teşviklerin yanında doğrudan teşviklerin daha hızlı ve kesin sonuçlar doğurduğunu görüyoruz. Bunun yanında, firmaların Ar-Ge'ye ayırdıkları pay baz alınarak pozitif ayrımcılık sağlayan bir sistemin kurulması, firmaların Ar-Ge faaliyetlerinin artmasını sağlayacaktır.

Ayrıca, bildiğiniz gibi ilaçta Ar-Ge yüksek yatırım isteyen ve uzun süren bir süreçtir. Desteklerin miktarı ve süresinin bu gerçek çerçevesinde belirlenmesi önemlidir.

Bunların yanında, hedefimizi **destekleyici bir mevzuat ikliminin yaratılması**, özellikle ruhsatlandırma, fiyatlandırma ve geri ödeme sisteminin; yatırımı anlamlı kılacak nitelikte düzenlenmesi büyük önem taşıyor.

W- PIC/S üyeliğimizin yerli üretim için anlamını ve beklentilerinizi alabilir miyiz?

T.T.- Ülkemiz 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren, aralarında ABD, Almanya, Avustralya, İsviçre, Japonya ve Kanada'nın da bulunduğu Uluslararası İlaç Denetim Birliği (PIC/S) üyeliğine kabul edildi. Üyeliğimiz, gurur duyduğumuz dünya standartlarındaki ilaç üretimimizin ve denetimimizin tescilli niteliğinde.

İlaç otoritemizin denetim yetkinliğini ve dolayısıyla ürettiğimiz ürünlerin kalite seviyesini belgeleyen bu üyeliğimizin ürünlerimizin dünya pazarına girmesinin önündeki pek çok teknik engeli ortadan kaldıracığına ve **endüstrimizin ihracatına katkı sağlayacağına inanıyoruz.**

W- Kamunun ilaç alım garantili yatırım teşvikine yönelik uygulama örnekleri oluştu mu?

T.T.-Kamunun bu alanda çalışmaları başlamış durumda ancak henüz tamamlanmış bir proje bulunmuyor. İlaç alım garantisi firmaların yatırımlarının geri dönüşünü güvence altına aldığı için olumlu bir teşvik yöntemi. Ancak bu yapılırken pazarın ve ürünün yapısını değerlendirmeye alıp pazardaki rekabet ortamını korumak önem taşıyor. Bunun yanında projelerin ülkemizin Ar-Ge yetkinliğini artıracak şekilde kurgulanması gerekiyor.

W- Sendikanın "ilaç ihracat Platformu" kuruluş amacı ve fonksiyonu nedir?

T.T.-Endüstrimiz son yıllarda ihracat alanında önemli bir atılım içinde. Avrupa Birliği, Bağımsız Devletler Topluluğu, Kuzey Afrika ve Ortadoğu ülkeleri başta olmak üzere 150'den fazla ülkeye ihracat gerçekleştiriyoruz.

İEİS koordinasyonunda, üyemiz olan ve olmayan ihracatçı firmaların katılımıyla, **2012 yılında Türkiye İlaç İhracatçıları Platformunu kurduk. 33 üyesi olan Platform, endüstrinin dış pazarlarda tanıtımı ve ihracat olanaklarının artırılmasına yönelik çalışmalar yürütmektedir.**

Türkiye İlaç İhracatçıları Platformu'nun temel çalışma alanlarını Türkiye ilaç endüstrisinin ihracatının artırılması için politika ve stratejiler geliştirmek, hedef pazarlarda, Türkiye ilaç endüstrisinin tanıtılması için etkinliklere katılım sağlamak, platform üyeleri ile hedef pazarlardaki otoriteler arasındaki ilişkileri geliştirmek, mevzuatta karşılaşılan sorunları gidermek ve ülkemizdeki ilgili resmi otoritelerle düzenli iletişim kurmak olarak özetleyebiliriz.

Platformumuzun çalışmaları sonucunda ihracatta ciddi bir artış trendi yakaladığımızı gururla söyleyebiliriz. **İlaç ihracatımız 2010'dan bu yana %47 düzeyinde arttı. Aynı dönemde, Türkiye'nin toplam ihracatının %38 oranında arttığı düşünülürse, endüstrinin bu ortalamanın üstünde bir yükseliş kaydetmesi son derece umut verici bir gelişme.**

W- İlaç ihracatı ülkemizin cari açığına ilaç olacak mı? Mevcut tablo ve öngörünüzü alabilir miyiz? İlaç fiyat-kur zammı ile ihracat arasında bir ilişki var mıdır?

T.T.-Endüstrimizin son yıllarda yakaladığı ihracat performansına karşın ihracatımız halen potansiyelimizin altında seyrediyor. İhracatımızın önündeki en önemli engel son 8 yıldır uygulanmakta olan, sadece mali disipline odaklı fiyat politikalarıdır. Bu yıl ilaç için uygulanan dönüşüm kuru **güncel kurun yüzde 40'ı aşan oranda altında belirlendi.** Uygulanan bu politikalar nedeniyle Türkiye ilacın en ucuz olduğu ülkelerden biri.

İhracat yaptığımız ülkelere sağlık otoriteleri ülkemizdeki fiyatları referans aldığından firmalarımız bu ülkelere yurt içindeki **düşük fiyatlarla ilaç satmak zorunda kalıyor. Ancak bu düşük fiyatlarla, firmalarımızın bu pazarlarda işbirliği yapmak zorunda oldukları distribütörlerin maliyetlerini ve ürünlerinin reçetelenmesi için gerekli tanıtım maliyetlerini karşılamaları mümkün değil.**

Bu engeli aşmak, daha yüksek fiyat alabilmek için bazı firmalarımız ürünlerini ihracat yaptıkları pazarlarda üretim anlaşmalarıyla ürettirmeyi tercih ediyor.

Buna ek olarak, bazı ülkelere ihraç ettiğimiz ürünlerin birçoğu **bu pazarlara ecza depoları aracılığıyla ilaç firmalarımızın izni olmadan da gönderiliyor**. Bu durum, firmaların ilgili pazarlardaki yatırımlarına, işbirliği yaptığı kuruluşlarla ticari ilişkilerine ve kamu otoriteleri nezdinde ki **itibarlarına zarar veriyor**. Ayrıca ihracat olması gerekenden daha düşük fiyatlarla yapıldığı için **toplam ilaç ihracatı değer kaybediyor**.

Devam edecek..